

Essunga kommun

Biblioteksplan

2022

Dokumenttyp

Fastställt

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Dnr

Plan

Kommunfullmäktige

2022-03-28 § 18

Kommunstyrelsen

5 år

Kultur- och fritidschef

KS 2021/279

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte	3
Biblioteksverksamheten i Essunga kommun.....	4
Bibliotekets uppdrag	4
Bibliotek - en öppen och välkomnande mötesplats för alla	4
Samverkan mellan skola och bibliotek.....	5
Samverkan mellan omsorg och bibliotek	5
Vidareutveckling av biblioteksverksamheten	6

Inledning

Enligt bibliotekslagen 17 § (SFS 2013:801) ska kommuner anta planer för sin verksamhet på biblioteksområdet. En biblioteksplan är ett redskap för att strukturera och i samverkan ta tillvara de biblioteksresurser som finns, skapa beredskap för framtidens krav och för att stimulera till utveckling.

Bibliotekslagen fastställer att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning. Prioriterade grupper som biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer som har annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar genom att erbjuda litteratur till dessa grupper utifrån deras behov.

I skollagen, 2 kap. 36 § (2012:800) som började tillämpas 1 juli 2011 står det bland annat att elever i grundskola och specialskola ska ha tillgång till skolbibliotek. Bestämmelsen gäller såväl kommunala som fristående skolor. För skolbibliotek gäller även 6-8 § i bibliotekslagen och där framgår det bland annat att folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Andra styrdokument som är kopplade till biblioteksplanen är Essunga kommuns övergripande mål och strategiska plan, Unescos folk- och skolbiblioteksmanifest, Barnkonventionen, VG-regionens kulturplan 2020-2023 och VG-regionens biblioteksplan 2020-2023.

Västra Götalandsregionens övergripande mål i biblioteksplanen 2020-2023 är:

- Det öppna biblioteket.
- Det läs- och skrivfrämjande biblioteket.
- Det digitala biblioteket.
- Det lärande biblioteket.

Uppföljning av biblioteksplanen sker genom kommunens kvalitetsredovisnings-system. Där finns också mål och aktiviteter som sätts utifrån riktlinjerna i Essunga kommuns biblioteksplan och följs upp årsvis.

Syfte

Biblioteksplanen skapar förutsättningar för att utveckla biblioteksverksamheten lokalt. Med utgångspunkt i bibliotekslagen och skollagen är biblioteket i Essunga kommun en mötesplats som stärker människors utveckling och inkludering i ett demokratiskt samhälle.

Biblioteksverksamheten i Essunga kommun

Politiskt ligger biblioteks- och kulturverksamheten i Essunga kommun under kommunstyrelsen och verksamheten leds av kommunens och kultur- och fritidschef. Biblioteksverksamheten omfattar huvudbiblioteket och skolbiblioteken i Bredöl och Jonslund. Huvudbiblioteket finns i centralorten Nossebro och är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Öppettider är förlagda så att kommunens invånare ges möjlighet att besöka biblioteket på sin fritid.

Bibliotekets uppdrag

Biblioteksverksamhetens huvuduppgift är att tillhandahålla medier i olika former till kommunens invånare och att vara en demokratisk och tillgänglig mötesplats när det gäller såväl information, lärande och studier som konstnärlig upplevelse, underhållning och förströelse. Biblioteksverksamheten ska genom samarbete med skola och omsorg utformas så att den ger service till låntagare oavsett ekonomiska villkor, nationalitet, utbildning, ålder, kön eller hälsa.

Biblioteket erbjuder de medier och i den form som allmänheten och personer inom de prioriterade grupperna efterfrågar. Ett välutrustat huvudbibliotek utgör basen för verksamheten. Bibliotekets personal är lyhörd för besökarnas önskemål samtidigt som den värnar om ett brett utbud. Ett nära samarbete med andra bibliotek inom Bibliotek Västra Skaraborg möjliggör en god medietillgång för låntagarna i Essunga.

Målsättningen är att tillgodose låntagare med de medier som efterfrågas och här samverkar biblioteket både med andra bibliotek inom Bibliotek Västra Skaraborg samt med andra bibliotek i landet. Nationellt samverkar biblioteket med andra bibliotek genom LIBRIS och fjärrlån samt med MTM för tillgången till tillgängliga medier genom Legimus.

Biblioteksverksamheten är också en central aktör för ökad media- och informationskunnighet, MIK, i samhället och därför finns här möjlighet till bland annat personlig vägledning i informationssökning. Informationssökning sker via internet och i databaser. Vid huvudbiblioteket finns publika datorer.

Biblioteket strävar efter att samverka med andra kommuner, myndigheter, organisationer, föreningar och andra förvaltningar i kommunen. Samverkan sker även på regionala och nationella plan. Essunga folkbibliotek deltar i samarbeten inom bibliotekssektorn såväl i närområdet genom V6 som nationellt. Utblickar i världen är nödvändiga för en modern biblioteksverksamhet. I en föränderlig värld är det viktigt att biblioteket ges möjligheter att utveckla såväl de tekniska förutsättningarna som goda förutsättningar för möten människor emellan.

Bibliotek - en öppen och välkomnande mötesplats för alla

Huvudbiblioteket i Essunga kommun ska vara en plats för möten, informationssökning, kunskapsutveckling och kulturupplevelser. Mötesplatserna i kommunen behöver utvecklas och stärkas då de bland annat bidrar till att nya och etablerade invånare inkluderas i vårt samhälle. Möten innebär att vi lär av varandra och i flera av våra möten är samverkan med

förenings- och näringslivet en självklarhet. Vi tror på utveckling genom gränsöverskridande möten.

Biblioteket erbjuder kulturupplevelser i de former som kommunen, allmänheten och personer inom de prioriterade grupperna efterfrågar.

Bibliotekslokalerna ska vara tillgängliga för funktionsnedsatta och utformad så att en mångsidig verksamhet för personer ur olika prioriterade grupper samt inom olika ålderskategorier möjliggörs. Bibliotekslokalen är utrustad med AV-utrustning vilket ger möjlighet att ha stora och små evenemang. Utöver detta finns ett sammanträdesrum i anslutning till biblioteket och även tre mindre mötesrum. Mötesrummen och bibliotekslokalen kan kostnadsfritt användas för studiecirkel och föreningssammansamlingar av olika slag.

Samverkan mellan skola och bibliotek

En prioriterad målgrupp för biblioteksverksamheten är barn och ungdomar. Verksamheten ska inriktas så att huvudbiblioteket och skolbiblioteken blir resurscentrum för läsfrämjande aktiviteter för barn och ungdomar i kommunen. Barns läsvanor och språkutveckling ska ägnas särskild uppmärksamhet därför finns det ett nära samarbete mellan biblioteket och förskola, grundskola samt BVC.

Essunga kommun har en verksamhetsplan för skolbibliotekens arbete med biblioteksbesök, klassbesök och läsfrämjande verksamheter för barn. Skolbiblioteken är en resurs och en pedagogisk tillgång som stödjer och bidrar till elevernas lärande.

Huvudbiblioteket i Nossebro, som är ett integrerat folk- och skolbibliotek, samt skolbiblioteken i Bredöl och Jonslund används kontinuerligt av eleverna i kommunen. Förskole-, skol- och bibliotekspersonal arbetar tillsammans för att genom olika former stimulera läsningen bland barn och ungdomar i hela kommunen.

Samverkan mellan omsorg och bibliotek

Biblioteket samverkar bland annat med social omsorg i kommunen för att ge läsupplevelser till dem som av olika anledningar inte kan komma till biblioteket eller klara av att läsa själv. Personer med funktionsnedsättningar är en prioriterad grupp och utöver dem samverkar biblioteket för att erbjuda läsupplevelser även till äldre.

Till låntagare som inte kan läsa böcker på grund av ålder eller annan läsnedsättning erbjuder biblioteket talböcker för DAISY-spelare och medier digitalt via Legimus.

Vidareutveckling av biblioteksverksamheten

- Genom att vara en utåtriktad och synlig verksamhet underlättar vi för kommunens invånare att hitta till oss och ta del av den service vi erbjuder.
- Essunga folkbibliotek ska utvecklas så att vi har ett tidsenligt bibliotek. Detta sker i samverkan med bland annat VG-regionen och kommuner i V6.
- Möjligheten för låntagare att själva låna eller lämna medier när biblioteket är obemannat planeras. Förutsättningar för ett meröppet bibliotek, det vill säga tillgång till bibliotekslokalen under stängningstid, undersöks.
- Arbetet med digital utveckling är pågående.